

Sygn. akt II PK 146/16

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa H. P.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej w W.
o odszkodowanie z tytułu dyskryminacji w zatrudnieniu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 grudnia 2015 r., sygn. akt XXI Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
odstępuje od obciążania powódki kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z 17 grudnia 2015 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w W. z 26 maja 2015 r. oddalającego powództwo w całości. Powódka dochodziła zasądzenia na jej rzecz odszkodowania z tytułu dyskryminacji w zatrudnieniu w wysokości 74.000 zł.

Wyrok Sądu Okręgowego powódka zaskarżyła w całości. Zarzuciła naruszenie art. 18^{3c} § 1, 2 oraz 3 k.p. w zw. z art. 45 § 1 k.p. poprzez przyjęcie, że pomimo stwierdzenia dysproporcji pomiędzy zarobkami powódki oraz innych zatrudnionych w jej departamencie pracowników wykonujących pracę o jednakowej wartości, w okolicznościach niniejszej sprawy nie doszło do naruszenia zasady równego traktowania w zakresie wynagradzania, gdyż występujące nierówności

były wynikiem nieobjęcia powódki podwyżkami, które pozostali pracownicy otrzymywali sukcesywnie w okresie, kiedy powódka nie wykonywała pracy na skutek niezgodnego z prawem wypowiedzenia jej umowy o pracę, co usprawiedliwiać ma – w ocenie Sądu drugiej instancji – nierówne traktowanie powódki w zakresie wynagradzania w okresie po przywróceniu jej do pracy, podczas gdy tego rodzaju interpretacja naruszonych przepisów, w tym w szczególności pojęcia przywrócenia pracownika do pracy na poprzednich warunkach, nie uwzględnia nakazu przeprowadzania prokonstytucyjnej wykładni norm prawa z poszanowaniem konstytucyjnej zasady równości.

Skarżąca wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a mianowicie „czy stan rzeczy, polegający na występowaniu nierówności w wynagradzaniu pracowników wykonujących jednakową pracę lub pracę o jednakowej wartości na niekorzyść pracownika przywróconego do pracy po długotrwałym postępowaniu sądowym może zostać usprawiedliwiony faktem niepodejmowania w tym okresie przez pracownika aktywności zawodowej uzasadniającej przyznanie mu podwyżki, pomimo że brak możliwości podjęcia przez pracownika rzeczonyj aktywności wynikał bezpośrednio z bezprawnego działania pracodawcy, który wypowiedział umowę o pracę w sposób oceniony jako niezgodny z przepisami prawa?”.

Pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia

twierdzeniem o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Odwołując się do rozumienia tej przesłanki przedsądu w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia podobnych spraw. Oznacza to, że wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero taka redakcja przesłanki przedsądu we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej daje Sądowi Najwyższemu podstawę oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienie SN z 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934 oraz powołane tam w tym zakresie orzecznictwo). Ponadto, należy podkreślić, że istotne zagadnienie prawne, jeżeli ma stanowić przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, powinno występować w rozpoznawanej sprawie, nie można bowiem rozpatrywać kwestii prawnej oderwanej od wyjaśnionego w sprawie stanu faktycznego - w postępowaniu kasacyjnym nie jest bowiem dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi, stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.) - por. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2007 r., I UK 161/07, LEX nr 885063.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej nie spełnia powyższych warunków.

Po pierwsze, należy zauważyć, że skarżąca nie sprecyzowała we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej przepisu prawnego, z którym wiąże zagadnienie prawne, w szczególności nie określono czy zagadnienie to związane jest z zasadą równego traktowania pracowników z tytułu wypełniania jednakowych obowiązków (art. 11² k.p. oraz art. 78 k.p.) czy z zasadą niedyskryminowania pracowników w zakresie wynagradzania (art. 11³ k.p. oraz art. 18^{3a} i nast. k.p.). Brak ten ma znaczenie tym bardziej, jeżeli uwzględnić utrwalone w orzecznictwie stanowisko, zgodnie z którym zasada niedyskryminacji nie jest tożsama z zasadą równego

traktowania pracowników wypełniających takie same obowiązki, a naruszenie tych zasad przez pracodawcę rodzi różne konsekwencje (por. wyrok SN z 18 września 2014 r., III PK 136/13, LEX nr 1554335; wyrok SN z 14 maja 2014 r., II PK 208/13, LEX nr 1477443; wyrok SN z 26 stycznia 2016 r., II PK 303/14, LEX nr 2019532).

Po drugie, z zestawienia ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku, którymi Sąd Najwyższy jest związany (por. art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.), z zagadnieniem sformułowanym we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej wynika, że zagadnienie to zostało sformułowane w oparciu o założenia, które nie mają potwierdzenia w ustaleniach faktycznych. Powódka dochodziła odszkodowania z tytułu dyskryminacji. Sąd Rejonowy ustalił, a ustalenia te Sąd Okręgowy podzielił i przyjął za własne, że: (-) powódka w okresie czerwiec 2009 r. – czerwiec 2012 r. pozostawała w stosunku pracy w okresie od 1 czerwca 2009 r. do 30 września 2009 r. oraz od 21 lipca 2011 r. do 31 sierpnia 2011 r.; (-) w spornym okresie miała ona niższe wynagrodzenie niż inni pracownicy; (-) pracownicy w okresie 2008-2011 uzyskiwali sukcesywnie podwyżki wynagrodzenia około 300-400 zł; (-) wysokość podwyżek była determinowana osiągnięciami w pracy i materia, którą się zajmowali; (-) powódka w okresie spornym z racji krótkotrwałości faktycznej pracy nie osiągnęła takiego stanu zaangażowania, który pozwalałby pracodawcy na ocenę pod kątem przyznania jej podwyżki. Ponadto, Sąd Okręgowy stwierdził, że powódka wykazywała, że była dyskryminowana ze względu na wiek. Podzielając ustalenia Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy stwierdził dalej, że w jej dziale pracowały osoby w podobnym wieku co ona, z tym, że pracownice te z powodzeniem realizowały swoje obowiązki i uzyskiwały w związku z tym stosowane podwyżki wynagrodzenia. Skarżąca formułując zagadnienie, założyła natomiast, że jej sytuacja jest porównywalna, na potrzeby ustalenia wysokości wynagrodzenia, z innymi pracownikami, pomimo, że Sądy ustaliły, że sytuacja skarżącej była odmienna z uwagi na krótki okres wykonywania przez nią pracy, który nie pozwalał na ocenę jej zaangażowania w pracy pod kątem ewentualnej podwyżki wynagrodzenia. Ponadto, z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że powódka zarzut dyskryminacyjnego traktowania wiązała z kryterium wieku. Tymczasem, sformułowane we wniosku zagadnienie prawne zdaje się nawiązywać do innego kryterium różnicowania

sytuacji pracowników, wprost niewymienionego w art. 18^{3a} § 1 k.p., a mianowicie braku aktywności pracownika spowodowanej bezprawnym rozwiązaniem stosunku pracy.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

Uwzględniając sytuację materialną skarżącej, na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c w zw. z art. 398²¹ k.p.c., odstąpiono od obciążania skarżącej kosztami postępowania kasacyjnego.